

Alina Nelega

ca și cum nimic

nu s-ar fi întâmplat

roman

POLIROM

2019

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2019 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © TM/FORTEPAN, <http://www.fortepan.hu>

Foto autoare: © Anda Cadariu

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

NELEGA, ALINA

*ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat: roman / Alina Nelega. – Iași:
Polirom, 2019*

ISBN print: 978-973-46-7778-8

ISBN eBook: 978-973-46-7736-8

ISBN PDF: 978-973-46-7737-5

821.135.1

Printed in ROMANIA

cuprins

I (1979-1983)

1. odă unei urne grecești	7
2. vacanță în munți	24
3. punct și virgulă	45
4. prada	66
5. înainte era mai bine	86
6. puiul.....	107

II (1984-1987)

1. și-acum, ce?.....	131
2. vânătorul.....	154
3. <i>it takes one to know one.</i>	171
4. crocodila	191
5. cerul înstelat deasupra noastră și alte câteva lucruri nefolositoare.....	212
6. câte ceva despre ură și aproape nimic despre dragoste	230
7. organul.....	237
8. gunoiul.....	245
9. <i>newsweek</i>	265

III (1988-1989)

1. trei întâmplări și o poveste cu višinată de casă.....	281
2. şantierul hamlet.....	301
3. <i>nem ismerem</i>	323
4. julie	341
5. inocenta	359
6. ultima poveste pentru stefan.....	378

— Tu ai vreun prieten? Adică știi tu. Un iubit sau... Cred că nu ești măritată – sau ești?

— Nu și nu – dar...

— Fiindcă, reia el, ai fi foarte potrivită, drăguță, educată – se vede după cum te porți și vorbești –, mai ești și studentă la Teatru, suntem practic din aceeași lume.

— Hai, zi-i direct, ce te tot codești, vrei să mă iezi de nevastă.

Se sperie singură de vorbele care i-au ieșit din gură, e și el jenat de directețea ei, nu, nu. Ar fi prea mult, prea ostentativ, e de ajuns să se afișeze în câteva locuri publice, pupături pe obraz, din astea. Pentru început, să vină la el la cabină, să... O vreme, până dispar suspiciunile, eu te conduc la facultate de câteva ori, să ne vadă toți, să știe că locuim împreună, poate spunem că ești logodnica mea. Nimic mai mult, nu. Știu că e neobișnuit, nu trebuie să-mi răspunzi acum, dormi câteva nopți aici și te hotărăști, poate-ți place. Poți aduce și prieteni și să ai grija cu cine faci sex, să fii discretă, să... Îți cer prea mult, nu? Hai, te gândești și îmi spui, da? Poate săptămâna viitoare sau, dacă ai nevoie de mai mult timp – eu. Noi.

— Da, înțeleg, spune Nana. Bine.

— Da? Adică serios? Adică da, ești de acord? Are o față de copil care tocmai a primit o acadea dubioasă de la un străin.

— Da, sunt de acord, se ridică ea solemn în picioare.

Se ridică și el s-o îmbrățișeze, e stângaci, o pupă pe ureche delicat, incomodat de sănii ei, acum stau față în față, Șerban puțin mai înalt decât ea, parfumul lui leșinat o inundă, o excită neașteptat, ar putea și să facă sex cu el acum, aşa feminine și vulnerabil cum e, îl mângea pe obraz, dar el se mai dă un pas în spate, îi întinde mâna cu o mică plecăciune și zice: Șerban. Mă cheamă Șerban.

*

Maică-sa o așteaptă la intrarea actorilor, în spatele teatrului, într-o rochiță de voal oranž, în mai multe straturi, cu flori

mari gri, de nuanțe delicate, ce i se ridică în adierea serii *à la Marilyn Monroe* și-i dezgolește pulpele grosuțe, dar ferme, încă arată bine, i se cam văd venele albastre sub pielea bronzată, peste cinci-șase ani o să aibă varice și n-o să-și mai poată expune picioarele în tocuri de doișpe centimetri.

— Sunt aşa mândră de tine! Fuge cu pași mărunți spre ea, o țocăie scurt, să nu i se ia rujul. Se înalță și mai mult pe vârfuri, Nana e cu un cap mai înaltă.

— Ce cauți aici? Doar n-ai fost la spectacol?!

— Bineînțeles că am fost – am venit să te văd. Bravo, foarte frumos ai jucat!

E tot ea, cea dintotdeauna, ca și când s-ar fi despărțit ieri, o mai și măsoară critic din cap până-n picioare, îi observă ceasul mic, de aur – ce drăguț, e cadou? Și inelul? Nu te-ai logodit cumva – și mie nu mi-ai spus nimic? Nana flutură din mâna spre Ovidiu, care trece pe lângă ele și dă să se opreasă, ea nu-l încurajează, aşa că el îi aruncă un ciao, bella, ne vedem mai târziu, dada, deocamdată se pregătește pentru ce era mai rău – a murit cineva sau le-a ars casa, au ajuns pe drumuri, maică-sa nu făcea nimic fără un motiv, îi vine greu să credă că a lovit-o dorul pur și simplu. O apucă de braț, se sprijină pe ea și păsește mărunt.

— Unde gonești aşa? Hai să bem și noi un pahar, la vreo terasă.

— Vrei la Caru' cu bere, atunci trebuie să luăm în cealaltă direcție.

— Nu, că nu vreau să mă-ntâlnesc cu toată presa comunistă, mai bine la Casa Scriitorilor, acolo e lume mai bună și mă lasă cu legitimația, au bere străină, e și aproape. E încă devreme, puțin după opt, spectacolele se terminau repede, să nu piardă oamenii muncii metroul sau autobuzele care veneau rar, mai ales duminica.

— Tata e bine?

— Mda, cum îl știi. L-au pensionat de boală, dar e bine, ia medicamente. Cred.

— Cum crezi? Nu știi?!

— Nu prea, nu mai dau pe-acasă, cu el și cu maică-mea e ca la nebuni, au luat-o razna amândoi. Își aranjează cochet părul scurt, roșu, dat abundant cu lac, e fardată frumos, cam gros pentru vară, *overdressed*, se străduia să nu pară provincială, dar nu reușea decât să facă notă discordantă între bucureștenii care treceau grăbiți, în blugi și tricouri, printre fetele alea tinere în rochii șleampe de in și sandale lejere, indiene, fără toc.

— Deci stai să înțeleg. Ce boală are, ce-a pățit?

— Nu știu, dragă, își aranjează mama poșeta care-i tot alunecă de pe umăr, are ceva cu nervii, acumă e și mai violent, sparge tot din casă, bea și înjură, numai bătrâna îl mai ține. L-am dus la spital, acolo l-au ținut o vreme, dar pe urmă ni l-au dat înapoi. O ia de capul lui, aşa, prin oraș, nu-l găsim cu zilele, l-am adus acasă cu miliția de câteva ori, eu nu mai suport, i-am zis că-l las dacă nu se potolește, a sărit la mine cu cuțitul, abia i l-am luat, dar tot mi-a învînețit un ochi, uite – se mai vede ceva? Ne știe lumea, am ajuns de râsul târgului, m-au mazilit de la ziar, cred că vor să mă treacă pe linie moartă, o să mă mute la bibliotecă pe un salariu de mizerie – mă vezi tu pe mine sortând fișe de lectură cu femeile alea obosite care fac macrameuri?

— Lasă, că poate te fac directoare.

— Fii serioasă! Pe post e amanta directorului de la Combinat, nicio șansă acolo.

— Atunci nu mai faci anchete din alea de-ale tale, despre ăia care fură cuie și găini sau despre trădătorii de țară care pleacă și nu se mai întorc?

— M-au mutat la pagina de cultură. Provizoriu. Acum umblu în cizme de cauciuc prin balegă în căutare de poeti populari și fac interviuri cu moși care sculptează fluiere de lemn și cu lelițe care cos cruciulițe.

Terasa e plină ochi, de după zidurile înalte nu se aude zgometul străzii, la mesele aglomerate e rumoare, o poetesă

își citește opera languros unui grup de patru bărbați famelici, doi indivizi în cămăși colorate, descheiate muncitorește, se ceartă violent pe un volum gros, cu supracopertă în franceză, mai încolo unul mai subțirel, în pantaloni de stofă proastă, bea vodcă – e chipurile adâncit în lectura *României literare*, filează din timp în timp o altă masă, cu un bursuc burtos care bea bere și predică important deasupra unui tinerel cu plete soioase. Subțirelul își scoate ochelarii groși de bagă și se șterge periodic de transpirație – e Vasile Dumitrescu, zice maică-sa importantă, a luat Premiul Uniunii, s-a vorbit și la Europa Liberă despre el, pe urmă i l-au retras, și-au dat seama că romanul era sedițios. Articulează cu plăcere sedițioooooos, își rotunjește drăgălaș buzele rujate atent. Nu se mai găsește, da' eu îl am, se laudă ea, dacă vrei, ți-l dau să-l citești, e tare! Mulțumesc, am ce citi și, pe urmă, nu prea am eu timp. Două beri! comandă ziarista. Băiatul asudat, cu vestuță neagră, se execută rapid – eu nu beau bere. Gândul la taică-său nu-i dă pace, ar vrea să știe mai mult. Nu-i nimic, le beau eu pe amândouă, o liniștește maică-sa.

— Spune-mi despre tine, cum te-ai aranjat, unde stai, ce mai faci? Apăsațoare ca un bloc de granit, prezența ei o strivește ca-n copilărie, dar acum nu mai simte că trebuie să-i dea socoteală.

— O apă minerală, cere ea – chelnerul o ignoră, sunt singurele femei de pe terasă, în afara de poetesa și cele două pipițe cu manuscrise în mâini, care se învârt umile de câteva minute bune pe lângă masa bursucului, care se răstătește excedat la ele v-am zis că n-am timp de voi azi!

— Și eu ce să fac, să vin acasă să-l văd? Deși nu știu dacă s-ar bucura, poate iar face o criză.

— Nu te recunoaște, fii liniștită, nu mai recunoaște pe nimeni. Dar acumă, că zici, poate n-ar fi rău să te muți acasă. Radu n-are posibilități, de-acolo nu-i dau ăia drumul – dar cu tine e simplu, am vorbit deja la partid, la teatru, te aşteaptă cu brațele deschise. Totul e aranjat, din toamnă poți să vii.

— Ai aranjat. Mă gândeam eu că nu apari tu aici pur și simplu, aşa, de dragul meu. Ce ai aranjat? ridică tonul, dar maică-sa îi face un semn scurt, din cap:

— Ăla e de la revistă, îl vezi? Fii atentă, aici se lasă cu scandal. Îl urmărește pe furiș pe Dumitrescu cel subțirel, care îi aruncă bursucului priviri scârbite pe sub pleoape, răsuflă greu, se agită, curg apele pe el, lângă revista deschisă la pagina de cronică.

— Ce-mi pasă mie de āla?! Poate nu vreau să mă mut, ce să caut eu acasă, v-a durut în cot de mine. Dar întoarce capul fără voia ei, se întâmplă ceva, maică-sa e cu ochii la masa scriitorului, care vrea să se ridice, se clatină și se aşază la loc, gâfâie, se scotocește într-un buzunar și înghită o pastilă.

Poetesă fumează și râde amețită, atârnată de gâtul unui bătrânel pompos, cu papion, care-i umblă pe sub fustă. Altul, cu ochi lunecoși, o curtează porcos, îi pune mâna pe sânii, ea îl evită abil, se întoarce spre papion și i se aşază provocator în poală. Ceva mai încolo, subțirelul se apleacă după revista care a căzut sub masă și cade greoi într-un genunchi. Chelnerul sare să-l ajute, îl duce aproape pe sus în clădirea răcoroasă – maică-sa e dezamăgită, gustă din a doua bere, pe prima a dat-o rapid pe gât de sete. Ea încă mai așteaptă apa aia minerală care nu mai vine, câțiva se bulucesc la ușa grea, din sticlă și fier forjat, i-o fi rău? Dar el ieșe repede, se duce direct la masa bursucului, care se ridică amabil, ce faci, bătrâne? Îi intinde mâna, subțirelul îi trage cu sete un pumn în față, după care se aranjează puțin și pleacă de tot. Lumea din jur a observat, dar se prefac toți că n-au văzut nimic, bursucul își șterge nasul din care îi curge un firicel de sânge și-i spune pletosului care a sărit prea târziu să-l apere: grea meserie, vezi? Băi, conțopist de doi lei, mai învață să scrii, mă! strigă după Dumitrescu, dar āla a ieșit deja, de pe la mese se aud râsete în surdină, după care totul revine la normal.

Căldura nu cedează, e tot mai sufocant. Din când în când o briză usoară le mai răcorește, maică-sa se pudrează cu grijă:

— Mie berea asta mi-a făcut foame, ţie nu? Să cerem ceva, îi face semn chelnerului care duce la o masă două sendvișuri vechi, ofilite.

— Ceva ca lumea de mâncare n-aveți?

— Avem mititei la tigaie, dar nu vă recomand – și mai avem chifteluțe de soia cu sos de roșii, dar sunt de alătăieri.

— Alune sau ceva.

— Avem creveți, vă fac două porții? Era gustarea obișnuită: micile felii vietnameze, rotunde și tari ca niște pesmeți, sărate, dintr-un fel de făină cu gust de pește, care se expandau în tigaie și se umpleau de ulei rânced.

— Atunci nu, dă maică-sa înapoi, adu-ne nota! Și scoate din geanta mare, de lac negru un pachet de semințe de floarea-soarelui, o servește, dar Nana refuză și ea începe să cronțăne delicate, scuipă cojile în scrumiera plină.

Continuă să roadă semințe pe stradă, e mai sigură pe picioare, păcăne din sandalele Guban *nude*, de lac – unde mergem? Du-mă tu undeva, la hotel n-am chef să mă întorc, e prea devreme. Tu nu stai la Micaela, la curva aia trădătoare? Încă n-o iertase că o ajutase pe fiică-sa să dea la Teatru. Ca niște șerpoaice ați complotat amândouă, a sunat să mă felicite la trei zile după ce-a aflat toată lumea, da' lasă că i-am zis eu tot ce merita! Putea să mă anunțe măcar, să știu cum să-l iau pe taică-tău, ce scandal am avut! Cred că atunci a fost prima criză – și numai din cauza ta – și a ei, o perversă și o nesimțită! Dar tot răul spre bine, văd că te-ai descurcat – și tot nu mi-ai zis unde stai. Nu mergem la tine, să văd și eu cum te-ai aranjat? La ce să mergem, ce rost avea, după tot timpul ăsta, ea încercase s-o sune, i-a și scris. N-am primit nimic, ce mi-ai scris? În atâția ani n-am primit de la tine nici măcar o carte poștală, minte maică-sa senină.

N-avea de gând s-o contrazică, oricum nu conta, dar atunci, în primii ani, i-ar fi plăcut să aibă cu cine vorbi, cui